



Magyar Állandó Értekezlet

XVII. ülés

Zárónyilatkozat

A Magyar Állandó Értekezlet 2018. november 16-i, XVII. plenáris ülésén a következő zárónyilatkozatot fogadja el:

A nemzetpolitika következő időszakának középpontjában az áll, hogy egységben tudjuk láttatni a nemzetpolitikai teljesítményt: erőforrásainkat a magyar közösségek gyarapodására összpontosítsuk. Arra törekszünk, hogy a nemzetünk alapját jelentő családok megerősítése révén stabil intézményeket és szervezeteket, általuk pedig erős magyar közösségeket teremtsünk. Célunk Közép-Európa további emelése, nemzeteinek energetikai, vasúti és közúti hálózattal való összekötése, és ennek keretében a Kárpát-medence kölcsönös tisztelet alapján történő újraépítése.

A Magyar Állandó Értekezlet tagszervezetei a következő elvekben és célokban állapodnak meg:

- Aggodalommal tekintenek arra, hogy a kárpátaljai magyarság helyzetét ellehetetlenítő oktatási törvényen és a nyelvhasználatot a privát szférára korlátozó nyelvtörvénytervezeten túlmenően immár mindennapos atrocitások érik a kárpátaljai magyar közösség tagjait. Felszólítják az ukrán hatóságokat a kárpátaljai magyarság alkotmányban is rögzített, szerzett jogainak helyreállítására és a magyar tannyelvű oktatási intézmények működésének biztosítására.
- Megdöbbenőnek tartják a magyarságot Ukrajna ellenségeként megbélyegző médiakampányt, követelik azonnali leállítását, valamint a hatósági zaklatások megszüntetését.
- Szorgalmazzák az ukrainai nemzeti kisebbségek nyelvhasználati jogainak biztosítását *a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartája* alapján.
- Szükségesnek tartják a nemzetiségi összetétel figyelembe vételét az ukrainai választási körzetek kialakításakor.
- Szorgalmazzák a szovjet hatóságok által törvénytelenül államosított ingatlanvagyon visszaszolgáltatását a történelmi egyházaknak.



- Bízunk abban, hogy Ukrajnában győzedelmeskednek azok a józan erők, amelyekkel esély nyílt a béke mielőbbi megteremtésére, az ország gazdasági felemelkedésére, a kisebbségi jogok teljes körű biztosítására, valamint a Magyarországgal való jószomszédi viszony helyreállítására.
- Örömeinknek adnak hangot a tekintetben, hogy a Magyar Kormány és a magyar társadalom kiáll a támadásokkal szembenező kárpátaljai magyar közösség mellett és folyamatosan növekvő szociális és gazdasági támogatásokkal segíti a kárpátaljai magyarok szülőföldön való boldogulását. Üdvözlük az *Egán Ede Gazdaságfejlesztési Terv* megvalósításának folytatását, amelynek köszönhetően a Magyar Kormány támogatásával már több mint húszezer kárpátaljai magyar vállalkozás fejlesztése valósult meg.
- Egyetértünk a Magyar Állandó Értekezlet szakbizottsági rendszerének átalakításával, amelyet a 2018–2022 közötti kormányzati ciklus célkitűzéseire történő illeszkedés indokol. Támogatják egy gazdasági, digitális, önkormányzati, jogi és egy oktatási, kulturális, demográfiai és ifjúsági témakörökhöz kapcsolódó szakbizottság létrehozását.
- Egyetértünk abban, hogy a magyar nemzet alapját a magyar családok jelentik. Megállapodnak abban, hogy programjaik és tevékenységük fókuszába a családok támogatását helyezik.
- Sikeresnek ítélik a *2018 a külhoni magyar családok éve* programnak a Kárpát-medencei magyar családok megerősítésében elért eredményeit. Megállapodnak abban, hogy *2019 a külhoni magyar gyermekek éve* lesz.
- Javasolják – a kitüntetés tartalmának megtartása mellett – a *Külhoni Magyarságért Díj* elnevezésének *Kallós Zoltán Külhoni Magyarságért Díjra* történő módosítását.
- Támogatásukról biztosítják a Kárpát-medencei magyar közösségek autonómiatörekvéseit, képviselik a külhoni magyarság önrendelkezésének ügyét a kétoldalú kapcsolatokban, az Európai Unió testületeiben és minden más nemzetközi fórumon is.
- Szorgalmazzák a határátkelők számának növelését és a határok biztonságos és felügyelt átjárhatóságának további javítását az anyaországi és a külhoni magyarok közötti akadálytalan kapcsolattartás biztosítása érdekében.



- Szorgalmazzák a *Határtalanul!* program olyan formában történő átalakítását, hogy a program keretében a külhonba utazó magyarországi diákok utazásának támogatása a külhoni magyar diákok anyaországi látogatásával is kiegészülhessen.
- Örömeiknek adnak hangot, hogy az egymilliomodik külhoni magyar állampolgár is esküt tett. Elkötelezettek a nemzet közjogi újraegyesítésének folytatásában.
- Üdvözlük, hogy a választójogi szabályok módosítása értelmében tovább egyszerűsödik a magyarországi lakhellyel nem rendelkező választópolgárok szavazása, így a külhoni magyarok még kedvezőbb feltételek mellett vehetnek részt a magyarság jövőjéről szóló legfontosabb döntések meghozatalában. Üdvözlük azt a javaslatot, amely megteremtené az európai uniós lakóhellyel nem rendelkező magyar állampolgárok számára a választójog gyakorlásának lehetőségét az Európai Parlament tagjainak megválasztásában.
- Üdvözlük, hogy 2018-ban 73 ösztöndíjas részvételével folytatódik a szórványban működő magyar szervezetek munkáját segítő *Petőfi Sándor Program*. Örömmel veszik tudomásul, hogy a program az ösztöndíjasok létszámának növelésével még több helyszínen tud hozzájárulni a magyar szervezetek közösségépítő munkájához. Szorgalmazzák a szórványközösségek, ezen belül is a szórványban élő magyar fiatalok további támogatását.
- Örömeiknek adnak hangot, hogy a *Kárpát-medencei óvodafejlesztési program* segítségével már több mint száz új, illetve felújított külhoni magyar óvoda átadása valósult meg. Bízunk abban, hogy a program további intézmények fejlesztésével folytatódik.
- Sikeresnek ítélik a *Mátyás király Emlékévet*, amelynek köszönhetően sikerült megerősítenünk a magyarságot, valamint a nemzetünket és Közép-Európa népeit összekötő szálakat. Üdvözlük azt a döntést, hogy 2019-ben a Nemzetpolitikai Államtitkárság *II. Rákóczi Ferenc Emlékévet* hirdet.
- Közös sikerként értékelik, hogy a magyarság széleskörű összefogásával az Európai Unióban több mint egy millió hiteles aláírás gyűlt össze az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója (FUEN) és a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) által kezdeményezett *Minority SafePack – Nemzeti Kisebbségvédelmi Kezdeményezés* támogatására. Egyetértenek abban, hogy az európai parlamenti kampány időszakában, majd az új Európai Bizottság megalakulása során is erőfeszítéseket kell tenni annak



érdekében, hogy az európai kisebbségvédelem kapjon helyet az Európai Unió prioritásai között.

- A Kárpát-medencei magyarság megmaradásának érdekében felelősséget vállalnak a fenntarthatóságért, amely a Kárpát-medence természeti kincseinek megőrzésén túl magában foglalja mindazon értékek védelmét, amelyeket önazonosságunk megőrzése és erősítése érdekében kötelességünk óvni és gondozni. Szorgalmazzák a Kárpát-medencei régió országainak lehetséges együttműködését a fenntartható vízgazdálkodás és erdőgazdálkodás érdekében.
- Szorgalmazzák – szem előtt tartva a határon túli magyarság érdekeit, valamint a harmonikus együttélést – a közös kormányülések gyakorlatát a szomszédos országok vonatkozásában.
- Egyetértenek a Magyar Országgyűlés azon döntésével, amely elutasította a székelyek honos népcsoporttá nyilvánítását. A székelyeket a magyar nemzet részének tekintik, ezért üdvözlik azt a határozati javaslatot, amelynek alapján a Magyar Országgyűlés október 16-át, az 1848-as agyagfalvi székely nemzetgyűlés kezdőnapját a Magyar-székely összetartozás napjává nyilvánítja.

Erdély tekintetében:

- Megdöböntőnek és a jogállamisággal összeegyeztethetetlennek tartják a romániai magyarságot sújtó jogfosztásokat és hatósági intézkedéseket, aggodalommal figyelik azok sűrűsödését és kiszélesítését.
- Aggasztónak, a demokrácia és az európai szellemiséggel ellentétesnek tartják a magyarok ellen irányuló gyűlöletbeszédet.
- Határozottan tiltakoznak a romániai magyarság választott vezetőit sújtó hatósági önkény ellen. Megdöbbenve tapasztalják a represszív módszerek kiterjesztését a romániai magyar egyházi, civil, oktatási és kulturális életre. Támogatásukról biztosítják a meghurcoltakat.
- Ellenzik és aggodalommal figyelik a Beke István és Szöcs Zoltán elleni koncepciós büntetőeljárást, amely a félelmet erősíti a magyar közösségben.
- Határozottan tiltakoznak a magyar nyelv- és szimbólumhasználatot korlátozó hatósági fellépések ellen. Szorgalmazzák, hogy a Román Kormány tegyen lépéseket annak érdekében, hogy Románia megfeleljen a *Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai*



Chartájában és a Keretegyezmény a Nemzeti Kisebbségek Védelméről szóló egyezményben vállalt kisebbségi nyelv- és szimbólumhasználatra vonatkozó nemzetközi előírásoknak. Szorgalmazzák a román jogrendben már meglévő kisebbségi jogok érvényesítését a gyakorlatban.

- Aggasztónak tartják az egyházi ingatlanok visszaszolgáltatásának leállítását, tiltakoznak a korábban már jogerősen visszaszolgáltatott ingatlanok tulajdonjogának megkérdőjelezése ellen, különös tekintettel a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégiumra és a gyulafehérvári Batthyáneumra. Felhívják a nemzetközi szervezetek, mindenekelőtt az Európa Tanács, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet, továbbá az Európai Parlament és az Európai Bizottság, valamint az Amerikai Egyesült Államok kormányának figyelmét a romániai restitúciós folyamat visszasságaira, illetve a romániai magyar kisebbséget diszkrimináló hatósági fellépésekre. Kérik, hogy a rendelkezésükre álló eszközökkel tegyenek meg mindent a jogbiztonság, az anyanyelvhasználat, a tulajdonhoz és szabad vallásgyakorláshoz való jog szavatolásáért.
- Aggodalommal veszik tudomásul, hogy továbbra sem alakult meg a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem önálló magyar tagozata, az intézmény pedig egyesült a Petru Maior Egyetemmel, amelynek következtében tovább csökkent a magyar anyanyelvű oktatók és hallgatók aránya. Szorgalmazzák az önálló magyar tagozat mielőbbi létrehozását, az anyanyelv használatának biztosítását az új intézményi keretben.
- Üdvözik a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Gimnázium működési feltételeinek megerősítését. Szorgalmazzák, hogy azokat az osztályokat, amelyekben a nemzeti kisebbségek nyelvén történik az oktatás, csak a parlamenti képvisellel rendelkező kisebbségi szervezetek és illetékes egyházak engedélyével lehessen megszüntetni, továbbá a kisebbségek nyelvén tanuló diákok könnyített érettségit tehessenek román nyelv és irodalomból.
- Sikeresnek tekintik a Mezőségekre vonatkozó gazdaságfejlesztési terv megvalósítását, amely jelentős mértékben hozzájárul a magyar családok boldogulásához. Bízunk abban, hogy a program kiterjesztésével újabb fejlesztési lehetőségek nyílnak az erdélyi magyar vállalkozók előtt.



Felvidék tekintetében:

- Gratulálnak a Magyar Közösség Pártjának sikeres szerepléséhez a november 10-i önkormányzati választásokon.
- Szorgalmazzák, hogy a Szlovák Kormány tegyen lépéseket annak érdekében, hogy Szlovákia megfeleljen a kisebbségi nyelvhasználatra vonatkozó nemzetközi vállalásainak, továbbá a szlovák jogrendben már meglévő nyelvi jogok teljes körűen érvényesíthetők legyenek a gyakorlatban.
- Szorgalmazzák a törvénybe foglalt nemzetiségi arányossági elv betartását a szlovák közszolgálati médiában.
- Szükségesnek tartják, hogy a közoktatási törvényben külön fejezetként szerepeljen a nemzetiségi oktatás, amely tartalmazza a nemzetiségi oktatásügy definiálását, valamint tekintettel van a nemzetiségi oktatás természetéből adódó sajátosságokra és az érintett közösség igényeire, biztosítva az intézmények nagyobb mértékű önállóságát, beleértve azok megfelelő finanszírozását is.
- Fontosnak tartják, hogy a Szlovák Köztársaság a magyarországi nemzetiségi önkormányzatok jó tapasztalatait felhasználva, a kisebbségek jogállásáról szóló törvény megalkotásával a felvidéki magyarok számára is teremtsen meg az önkormányzás lehetőségét.
- Elismeréssel állapítják meg, hogy Magyarország és Szlovákia együttműködését a kölcsönös tisztelet alapjára helyezte, és közös sikertörténeteket építenek annak érdekében, hogy az érzékeny kérdéseket is a megoldás reményével vitathassák meg. Erre hivatkozva szorgalmazzák, hogy a Szlovák Kormány kezdeményezze az állampolgársági törvény módosítását annak érdekében, hogy a magyar állampolgárságot szerzett személyek ne veszítsék el szlovák állampolgárságukat.
- A magyar tehetséggondozás intézményes kereteinek kiépítése és bővítése érdekében javasolják a Pozsonyi Magyar Szakkollégium intézményi háttérét és tapasztalatait hasznosítva egy nyitrai és egy kassai magyar szakkollégium megnyitását, amelyek feladata a nemzetileg elkötelezett felvidéki magyar elit képzése lenne.
- Örömeiknek adnak hangot, hogy egyértelmű sikerrel zárult a *Felvidéki Gazdaságfejlesztési Program* 2017-es pályázati kiírása, melynek eredményeként 2018-ban 1521 felvidéki pályázó összesen 5 milliárd forintot meghaladó támogatásban



részesült. Bízunk abban, hogy további források bevonásával folytatódik a felvidéki magyar vállalkozók megerősítése.

Vajdaság tekintetében:

- Elismeréssel állapítják meg, hogy a Szerbia és Magyarország közötti folyamatos kétoldalú kormányközi tárgyalások rendszere egyedülálló példája a jószomszédi viszonyoknak és együttműködésnek: a két ország kormányai többször bebizonyították, hogy még ebben az igen összetett, sérelmekkel terhelt közép-európai térségben is lehetséges a megbékélés és az őszinte partneri viszony két szomszédos ország között. Üdvözlük, hogy a vajdasági magyar közösség és a VMSZ megkerülhetetlen része ennek a kapcsolatrendszernek, amelyben aktív szerepet tölt be.
- Üdvözlük, hogy a csatlakozási tárgyalási fejezetek megnyitásának eredményeként Szerbia folytatja jogrendszerének összehangolását az Európai Unió értékeivel és normáival. Bízunk abban, hogy decemberben további fejezetek nyílnak meg. Sürgetik a jogállam intézményeinek megszilárdítását és a jog uralma elvének megvalósulását, valamint az emberi és azon belül a kisebbségi jogok érvényre juttatását és bővítését.
- Elismeréssel állapítják meg, hogy a vajdasági magyar közösség kiemelkedő sikerrel valósítja meg a Magyar Kormány által támogatott *Vajdasági Gazdaságfejlesztési Programot*. A több mint tízezer sikeres pályázat jelzi, hogy a lehetőségből valóság lett, amely a nemzetpolitika új eszközeként segíti a szülőföldön való boldogulást. Rendkívüli örömüknek adnak hangot, hogy a kisösszegű támogatások lebonyolítása mellett sikerrel valósulnak meg a kiemelt jelentőségű, nagyléptékű gazdasági és mezőgazdasági fejlesztések is.
- Örömüknek adnak hangot, hogy idén júniusban elfogadásra került a kisebbségi törvénycsomag. Megelégedéssel nyugtázzák, hogy sikerült az alkotmánybírószági döntéssel összhangban, a szükséges átfogalmazásokat követően a nemzeti tanácsokról szóló törvénybe visszaemelni a megsemmisített rendelkezések egy részét annak érdekében, hogy a szerzett jogok szintje ne csökkenjen.
- Elismeréssel nyugtázzák, hogy a jövőben a nemzetiségi hovatartozás a születési anyakönyv részévé válik. A változtatás lehetővé teszi annak a törvénynek a gyakorlatban történő megvalósítását, amely biztosítja, hogy a különböző kisebbségeket a részarányuknak megfelelő mértékben alkalmazzák a közszférában,



illetve lehetőséget biztosít arra is, hogyha egy munkahelyre ugyanazon képzettséggel rendelkező többségi nemzeti, valamint kisebbségi jelölt is pályázik, akkor a pozitív diszkrimináció alapján a kisebbségit kell alkalmazni.

- Üdvözlük, hogy a nyelvhasználati törvény módosításának köszönhetően ezentúl nemcsak a nagyobb önkormányzatokban, hanem egy-egy kisebb településen is hivatalossá válik a magyar nyelv, ha az adott településen a magyar kisebbség aránya eléri a 15 százalékot.

Horvátország tekintetében:

- Támogatják a Horvát Kormányt azon szándékában, hogy ne engedjen teret a nemzeti kisebbségi szerzett jogok csorbítására irányuló civil kezdeményezéseknek.
- Örömeiknek adnak hangot, hogy a Horvát Kormány által 2017. augusztus 24-én elfogadott *Nemzeti kisebbségi operatív program*nak a horvátországi magyarságra vonatkozó célkitűzései megfelelő ütemben és tartalommal valósulnak meg, amelynek köszönhetően a horvátországi magyarság által lakott települések számos közösségi épülete újul meg és kerül a magyar közösség használatába. Üdvözlük, hogy az *Operatív program*ban vállaltakkal összhangban a Horvát Kormány magyar nemzetiségű személyt nevezett ki a horvátországi nemzetiségi oktatási hivatal vezetőjének.
- Üdvözlük, hogy 2018. október 24-én a magyar és a horvát házelnök jelenlétében, az alapköletéttel megkezdődött az eszéki székhelyű Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központ diákothonának építése, és reményüket fejezik ki, hogy az építkezés az ígért határidőre befejeződik, hozzájárulva ezzel a horvátországi magyar közoktatás színvonalának emeléséhez.
- Elismerésüket fejezik ki a 25 éves Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége elkötelezett érdekérvényesítő munkájával és az elért eredményekkel kapcsolatban.

Muravidék tekintetében:

- Aggodalmukat fejezik ki, hogy a szlovéniai sajtóban felerősödtek a magyarellenes hangok.
- Üdvözlük, hogy a Marjan Šarec kormányfő által vezetett kisebbségi kormánykoalíció külön egyezményben vállalta a két őshonos, a magyar és az olasz közösség



megmaradását szolgáló intézkedések támogatását. Reményüknek adnak hangot, hogy az abban foglaltak következetes megvalósításával sikerül elősegíteni a hatékony jogérvényesítést.

- Üdvözik a muravidéki magyarságnak az elmúlt évben nyújtott gazdasági és óvodafejlesztési támogatásokat, amelyek az egyházi, kulturális és egyéb fejlesztésekkel és projektekkel együtt nagymértékben hozzájárulnak a magyar közösség megerősítéséhez.
- Továbbra is fontosnak tartják a magyar–szlovén kétoldalú kapcsolatok erősítését és olyan stratégiai projektekben való megállapodást a két kormány között, amelyekben a muravidéki magyar és a Rába-vidéki szlovén közösség is részt vehet.

A diaszpórában élő magyarság tekintetében:

- Üdvözik a Magyar Diaszpóra Tanács által 2018. november 15-én elfogadott célokat, valamint a diaszpóráközösségek megerősítése érdekében indított új programokat és kezdeményezéseket.
- Fontosnak tartják, hogy a diaszpórában élő magyar közösségek felhívják befogadó országaik és azok kormányainak figyelmét a kárpátaljai magyarság jelenlegi helyzetére, ezzel is hozzájárulva a Kárpát-medencei magyarok alapvető jogainak érvényesítéséhez.

A Magyar Állandó Értekezlet tagjai azon meggyőződésüknek hangot adva, hogy a magyarságnak kiemelt szerepe van Európa jövőjének alakításban és az európai kultúra megőrzésében, arra buzdítják a külföldi magyarságot, hogy vegyen részt a jövő évi európai parlamenti választásokon.

A tagszervezetek kinyilvánítják elkötelezettségüket a fentiekben foglalt elvek érvényre juttatása, a kijelölt feladatok elvégzése iránt.

Budapest, 2018. november 16.